

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

на правах рукопису

УДК 72.01:725.8(477.86-25)

Василюк Віталій Андрійович

**«АРХІТЕКТУРА ВІДКРИТОСТІ» ЯК ПРИНЦИП ФОРМУВАННЯ
СУЧАСНОГО КУЛЬТУРНОГО ХАБУ В МІСТІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬК**

Спеціальність 191 – « Архітектура та містобудування»

Науковий керівник:

викладач кафедри

архітектури та будівництва

Ковальчук Юрій Богданович

Івано-Франківськ 2026

АНОТАЦІЯ

Метою дослідження бакалаврської роботи є розроблення сучасного архітектурно-планувального рішення багатофункціональної громадської будівлі нового покоління як культурного хабу сучасного міста, що поєднує традиційну функцію культурного центру з принципами гнучкості, відкритості, безпеки, екологічності, інклюзивності та соціальної інтеграції.

В першому розділі розглянуто територія, обрана для проектування, розташована у центральній частині міста Івано-Франківськ за адресою вул. Андрія Мельника, 8. Ділянка знаходиться у сформованому міському середовищі та має вигідне розташування відносно основних громадських і транспортних зв'язків

В другому розділі розглянуто процес проектування сучасного культурного хабу важливим етапом є аналіз вітчизняного досвіду формування подібних об'єктів. Вивчення реалізованих проєктів дозволяє визначити актуальні тенденції розвитку громадських просторів, виявити ефективні архітектурно-планувальні прийоми та сформуванати основу для власного проєктного рішення.

Третій розділ представляє основу проєктного рішення є концепція «архітектури відкритості», яка розглядається як ключовий принцип формування сучасного культурного хабу в структурі міського середовища. Даний підхід передбачає створення простору, який є не лише функціонально насиченим, а й доступним, гнучким, інтегрованим у місто та орієнтованим на активну соціальну взаємодію.

В четвертому розділі розглянуто охорону праці у проєкті культурного хабу спрямована на створення безпечних і комфортних умов для відвідувачів, працівників, орендарів офісних приміщень, персоналу фудкорту та користувачів навчальних і громадських просторів. Оскільки будівля

поєднує культурні, освітні, офісні, рекреаційні та спортивні функції, важливим завданням є організація безпечного пересування людей, зрозумілої навігації та належних умов перебування у всіх функціональних зонах

КЛЮЧОВІ СЛОВА: АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНІ РІШЕННЯ, КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР, МІСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ, ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	5
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ПРОСТОРОВОГО КОНТЕКСТУ	10
1.1. Інвентаризація та опис об'єкта	10
1.2. Планувальний та містобудівний аналіз	11
1.3. Архітектурно-типологічний і ландшафтний аналіз	13
1.4. Функціонально-просторовий аналіз території	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ТА АНАЛІЗ АНАЛОГІВ	18
2.1. Аналіз вітчизняних аналогів	18
2.2. Аналіз зарубіжного досвіду	20
2.3. Висновки з дослідження аналогів	24
РОЗДІЛ 3. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ РІШЕННЯ	27
3.1. Архітектурна концепція та ідея проєкту	27
3.2. Генеральний план та організація території	30
3.3. Функціонально-планувальна структура	32
3.4. Об'ємно-просторове та архітектурне рішення	35
3.5. Організація руху та доступність	37
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ	40
4.1. Основні вимоги охорони праці	40
4.2. Пожежна безпека та евакуація	42
4.3. Цивільний захист і приміщення подвійного призначення	45
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51

ВСТУП

У сучасних умовах розвитку міського середовища громадські культурні простори потребують переосмислення відповідно до актуальних потреб суспільства. Традиційна модель закладів культури, орієнтована переважно на проведення концертів, вистав і масових заходів, уже не повною мірою відповідає способу життя та вимогам сучасного суспільства. Сьогодні місту необхідні багатофункціональні, відкриті, інклюзивні та безпечні простори, здатні поєднувати культурну, освітню, соціальну та рекреаційну функції. Саме тому, особливої актуальності набуває формування сучасного культурного хабу як нового типу громадського простору, яке забезпечує активну взаємодію між людьми, створює умови для розвитку громади та стає важливим елементом структури, міського середовища.

Сучасний культурний хаб розглядається не лише як місце проведення мистецьких подій, а як простір щоденного користування, що сприяє соціальній взаємодії, розвитку творчого потенціалу громади, неформальному навчанню, комунікації та відпочинку. Подібні об'єкти формують новий тип громадського середовища, у якому поєднуються різні сценарії використання та створюються умови для постійної активності протягом дня. Важливими вимогами до такого об'єкта є гнучкість функціонально-планувальної структури, можливість трансформації внутрішніх просторів, безбар'єрність, енергоефективність, а також відповідність сучасним вимогам безпеки та цивільного захисту.

Особливого значення подібний громадський простір набуває для молоді, оскільки розглядається не лише як середовище для проведення культурно-мистецьких заходів, а й як місце для навчання, творчого розвитку, спілкування та змістовного дозвілля. Наявність творчих студій, навчальних аудиторій, коворкінгу, камерних залів, спортивних і

рекреаційних зон створює умови для того, щоб молоді люди могли проводити тут вільний час, отримувати нові знання, розвивати власні здібності та брати участь у громадському й культурному житті міста. У сучасних умовах саме такі простори стають важливими осередками формування активної молодіжної спільноти та сприяють розвитку соціальних зв'язків у міському середовищі.

Важливою особливістю сучасних громадських об'єктів є також необхідність адаптації до нових безпекових викликів. У зв'язку з цим особливого значення набуває інтеграція у структуру громадських будівель приміщення подвійного призначення, які у повсякденному режимі можуть використовуватися як повноцінні функціональні приміщення, а у разі надзвичайної ситуації — виконувати захисну функцію. У проєкті передбачається використання такого простору як спортивної зали у мирний час із можливістю трансформації у захисну споруду цивільного захисту. Подібний підхід забезпечує раціональне використання площі, підвищує рівень безпеки користувачів та формує нові підходи до архітектурного проєктування громадських споруд.

Отже, тема кваліфікаційної роботи є актуальною, оскільки спрямована на розроблення сучасного архітектурного рішення культурного хабу як відкритого громадського простору, що відповідає потребам громади, молоді, сучасним вимогам безпеки, принципам інклюзивності та актуальним тенденціям формування міського середовища.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у розробленні сучасного архітектурно-планувального рішення багатофункціональної громадської будівлі нового покоління як культурного хабу сучасного міста, що поєднує традиційну функцію культурного центру з принципами гнучкості, відкритості, безпеки, екологічності, інклюзивності та соціальної інтеграції.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. проаналізувати сучасні тенденції формування громадських культурних просторів і досвід проектування аналогічних об'єктів в Україні та за кордоном;
2. розглянути об'єкт такого типу як ядро формування громадського центру сучасного міста (в контексті відбудови України);
3. сформувати функціонально-планувальну структуру будівлі з урахуванням багатofункціональності, гнучкого зонування та потреб різних груп користувачів;
4. розробити архітектурно-композиційне та об'ємно-просторове рішення будинку культури з виразним сучасним образом і гармонійною інтеграцією в міське середовище;
5. передбачити у складі будівлі сховище подвійного призначення з можливістю його використання у мирний час як багатofункціонального громадського простору;
6. забезпечити відповідність проєктного рішення вимогам безпеки, доступності, комфортності та чинним нормативним вимогам.

Об'єкт дослідження — сучасна громадська будівля як простір суспільної активності та взаємодії.

Предмет дослідження — принципи формування архітектурно-планувальної та об'ємно-просторової структури сучасного культурного хабу з інтегрованим сховищем подвійного призначення.

Методи дослідження.

У роботі використано комплекс методів, зумовлених її проєктним характером, а саме: аналіз літературних, нормативних і методичних джерел; порівняльний аналіз вітчизняних і зарубіжних аналогів; містобудівний та функціонально-планувальний аналіз; об'ємно-просторове моделювання; графічний метод для формування й подання архітектурного рішення.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає у можливості використання запропонованих архітектурно-планувальних, функціональних і композиційних рішень при проектуванні сучасних громадських будівель культурного призначення в міському середовищі. Запроектований об'єкт може слугувати прикладом переосмислення традиційного закладу культури як відкритого багатофункціонального центру громади, пристосованого до сучасних соціальних, безпекових та містобудівних викликів, а також як простору, орієнтованого на молодь, її навчання, саморозвиток і активну участь у культурному житті міста.

Структура кваліфікаційної роботи: кваліфікаційна робота складається з проектно-графічної частини та пояснювальної записки, яка включає вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел та додатки.

Додаткове уточнення про використання штучного інтелекту.

У процесі виконання кваліфікаційної роботи застосовувалися сучасні інформаційні технології, у тому числі інструменти штучного інтелекту, які використовувалися як допоміжний засіб для пошуку та узагальнення інформації, впорядкування матеріалів і уточнення окремих текстових формулювань. Усі отримані результати були критично осмислені, систематизовані та доопрацьовані автором відповідно до теми та завдань дослідження.

РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ПРОСТОРОВОГО КОНТЕКСТУ

1.1. Інвентаризація та опис об'єкта

Територія, обрана для проєктування, розташована у центральній частині міста Івано-Франківськ за адресою вул. Андрія Мельника, 8. Ділянка знаходиться у сформованому міському середовищі та має вигідне розташування відносно основних громадських і транспортних зв'язків [1].

Важливою особливістю є близькість до вулиці Незалежності — однієї з головних міських осей, яка формує активний пішохідний та транспортний рух. У межах пішохідної доступності розташовані зупинки громадського транспорту, що забезпечує зручне сполучення з іншими районами міста. Така транспортна доступність є важливим фактором при розміщенні громадських об'єктів періодичного та епізодичного користування мешканців міста.

Оточення ділянки характеризується змішаною забудовою. Поруч розташовані житлові будинки, заклади громадського харчування, магазини, а також громадські об'єкти та адміністративні установи. У безпосередній близькості також розташований монумент Івану Франку, який є важливим елементом міського простору та формує культурно-історичний акцент території. Важливим фактором є близькість до Університету Короля Данила, що формує постійний потік студентської молоді та активне соціальне середовище.

У безпосередній близькості до ділянки знаходиться меморіальний сквер, який виконує функцію рекреаційного простору та має виражене історико-культурне значення. Наявність такого простору створює потенціал для взаємодії майбутнього об'єкта з відкритими громадськими територіями [2].

Також у межах пішохідної доступності розташований комплекс «Промприлад-Реновація» — сучасний інноваційний простір, що поєднує

культурні, освітні, бізнесові та громадські функції. Об'єкт сформований на базі ревіталізованої промислової території та є прикладом трансформації індустріальної забудови у відкритий міський хаб. Наявність такого середовища поруч підсилює актуальність проєкту та підтверджує попит на подібні багатофункціональні простори в структурі міста [3].

Окрім цього, територія знаходиться безпосередньо в центральній частині міста, зокрема, неподалік до таких важливих громадських просторів, як пішохідна зона вулиці Незалежності та Вічевий майдан, що є одним із головних осередків громадського життя Івано-Франківська. Це підсилює значення ділянки як потенційного елемента міської структури.

Рельєф території є рівнинним, без значних перепадів висот, що створює сприятливі умови для проєктування та не обмежує формування архітектурно-планувального рішення.

За результатами обстеження встановлено, що на ділянці розташована недобудована будівля каркасного типу. Об'єкт перебуває у занедбаному стані, не використовується та не виконує жодної функції у міському середовищі. Його наявність негативно впливає на візуальне сприйняття території та не відповідає її центральному розташуванню [4].

З огляду на технічний стан існуючої споруди та її невідповідність сучасним вимогам, у проєкті передбачається її демонтаж із подальшим формуванням нового громадського об'єкта.

Таким чином, проведений аналіз показує, що територія має значний потенціал для розвитку. Поєднання центрального розташування, активного соціального середовища, близькості до навчальних закладів, зелених зон та громадських просторів створює передумови для розміщення сучасного культурного хабу.

1.2. Планувальний та містобудівний аналіз

Ділянка проектування розташована у сформованій центральній частині міста, що визначає її важливе значення у структурі громадських просторів. Завдяки такому розташуванню, територія має високий потенціал для розвитку як активного міського середовища та формування нового громадського осередку [1].

Планувальна структура району характеризується чітко сформованою вуличною мережею, яка забезпечує зручні транспортні та пішохідні зв'язки. Однією з ключових осей є вулиця Незалежності, яка виконує функцію головної міської артерії. Вона формує основні напрямки руху, концентрацію громадської активності та виступає важливим елементом просторової організації міста [2]. Крім того, ця вісь пов'язує центральні громадські простори та забезпечує їхню взаємодію.

Територія має добре розвинену транспортну інфраструктуру. Поруч проходять маршрути громадського транспорту, що забезпечує зручний доступ до ділянки з різних частин міста. Водночас важливою є можливість організації під'їздів до ділянки з існуючої вуличної мережі без значного втручання у сформовану структуру. Це дозволяє інтегрувати новий об'єкт у міську тканину без порушення транспортної логіки.

Особливу роль відіграють пішохідні зв'язки. Територія знаходиться у зоні активного пішохідного руху, що пов'язано з розміщенням в центральній частині міста, близькістю до навчальних закладів та громадських об'єктів. Основні пішохідні потоки формуються у напрямку вулиці Незалежності, меморіального скверу та навчальних установ, комплексу "Проприлад", драмтеатру. Це створює передумови для формування відкритого та доступного громадського простору.

Аналіз руху показує, що територія має потенціал для розділення транспортних і пішохідних потоків. Це дозволяє організувати безпечне середовище, у якому пріоритет надається пішоходам. Такий підхід відповідає сучасним принципам формування громадських просторів.

Важливим містобудівним фактором є сусідство з меморіальним сквером, який формує рекреаційний потенціал та впливає на характер використання території. Сквер виступає як відкритий громадський простір і може бути інтегрований у загальну композицію майбутнього об'єкта. Це створює можливість формування єдиного просторового середовища, що поєднує забудову та відкриті території [2].

З урахуванням існуючої ситуації, можна виділити основні планувальні можливості ділянки. До них належить її відкритість після демонтажу недобудови, що дозволяє гнучко формувати композицію об'єкта, орієнтувати його відносно основних потоків та забезпечити зручні підходи. Також це створює передумови для формування передбудинкового простору, який може виконувати функцію площі або громадського майданчика.

Окремо слід відзначити можливість формування візуально-просторових осей. Територія дозволяє організувати напрямки огляду у сторону скверу, вулиці Незалежності та навколишньої забудови. Це є важливим при формуванні архітектурного рішення, оскільки забезпечує зв'язок об'єкта з міським середовищем.

Серед планувальних обмежень можна виділити необхідність врахування існуючої забудови та вуличної мережі, а також організації транспортного обслуговування без створення конфліктів із пішохідними потоками. Також важливо забезпечити гармонійну інтеграцію нового об'єкта у сформоване середовище без порушення його масштабу та структури [1].

З урахуванням проведеного аналізу можна зробити висновок, що ділянка має сприятливі містобудівні умови для розміщення громадської будівлі. Вона характеризується хорошою транспортною та пішохідною доступністю, наявністю сформованих зв'язків, активним середовищем та потенціалом для формування відкритого громадського простору. Це

створює передумови для реалізації сучасного культурного хабу, який буде інтегрований у місто та відповідатиме принципам відкритості [3].

1.3. Архітектурно-типологічний і ландшафтний аналіз

Архітектурне середовище території проектування характеризується змішаним типом забудови. У межах ділянки та прилеглих територій поєднуються житлові будинки, громадські об'єкти та адміністративні споруди. Така структура формує різноманітне міське середовище з активним функціональним наповненням і постійною присутністю людей, що позитивно впливає на рівень використання території та її соціальну активність [2].

Забудова не є однорідною за своїм характером, що проявляється у різній поверховості, стилістиці та масштабі будівель. Переважає середньоповерхова забудова, яка є співмірною людині та створює комфортне сприйняття простору. Такий масштаб є сприятливим для формування громадських функцій, оскільки не створює відчуття перенавантаження середовища. Водночас присутні окремі більш виразні об'єкти, що виконують роль локальних композиційних акцентів та формують орієнтири у міському просторі.

Важливу роль відіграє формування вуличних фронтів. Частина забудови формує чітку лінію вулиць, створюючи відчуття структурованого міського середовища, тоді як окремі ділянки мають більш відкритий характер. Це створює змінну просторову структуру — від більш ущільненого міського середовища до відкритих громадських просторів. Така різноманітність дозволяє більш гнучко інтегрувати новий об'єкт та формувати просторові акценти без порушення існуючого балансу.

Ландшафтна складова території представлена меморіальним сквером, який виконує роль зеленого ядра. Сквер формує відкритий простір, що контрастує із забудованими територіями, та забезпечує візуальні паузи у щільній міській структурі. Озеленення, пішохідні

доріжки, місця для відпочинку та меморіальні елементи створюють не лише рекреаційне середовище, а й формують певний емоційний і культурний контекст території [1].

Наявність такого простору є важливою передумовою для формування взаємодії між архітектурою та природним середовищем. Сквер може виступати як продовження громадського простору майбутнього об'єкта, формуючи єдину систему відкритих і напіввідкритих просторів.

Аналіз візуальних зв'язків показує, що територія має значний потенціал відкритості. Наявність відкритих ділянок і зелених зон дозволяє формувати напрямки огляду та взаємодію між будівлею, сквером і навколишньою забудовою. Це створює передумови для формування прозорого та відкритого архітектурного середовища, що відповідає концепції культурного хабу.

Важливим елементом у візуальному контексті нашої локації є монумент Івану Франку, який виступає локальною домінантою та орієнтиром у просторі. Його роль проявляється в тому, що він фіксує одну з основних точок сприйняття території та впливає на те, як людина візуально читає простір під час підходу до ділянки. Монумент формує композиційний акцент, відносно якого сприймаються відкриті простори, пішохідні напрямки та фасади майбутньої будівлі. Тому при формуванні об'ємно-просторового рішення необхідно враховувати його присутність: не перекривати основні напрямки огляду, підтримати візуальний зв'язок із ним та організувати відкриті простори так, щоб нова будівля доповнювала існуючу просторову структуру локації.

Силует забудови є відносно спокійним, без різких перепадів висоти, що створює гармонійне сприйняття середовища. Відсутність різко виражених домінант дозволяє інтегрувати новий об'єкт як сучасний акцент без конфлікту з існуючою забудовою. Це відкриває можливість

формування виразного, але водночас збалансованого архітектурного рішення.

Окремо слід відзначити потенціал формування відкритого громадського простору навколо майбутньої будівлі. Враховуючи наявність зелених зон, пішохідних потоків та активного оточення, можливим є створення площі або відкритої зони перед будівлею. Такий простір може виконувати роль комунікаційного вузла, місця зустрічей та проведення громадських заходів.

Крім того, враховуючи сучасні тенденції розвитку міського середовища, важливим є формування безперервного пішохідного простору, який поєднує різні функціональні зони. У цьому контексті майбутній культурний хаб може стати частиною більшої системи громадських просторів, пов'язаних між собою в єдину структуру.

Таким чином, територія має сприятливі архітектурно-типологічні та ландшафтні характеристики. Поєднання середньомасштабної забудови, відкритих просторів, візуальних зв'язків, наявності зеленого каркасу та культурно-історичних елементів створює передумови для формування сучасного культурного хабу, який буде інтегрований у міське середовище та відповідатиме принципам відкритості.

1.4. Функціонально-просторовий аналіз території

Функціональна структура території формується за рахунок поєднання житлових, громадських та рекреаційних функцій. У безпосередній близькості до ділянки розташовані об'єкти обслуговування, заклади громадського харчування, навчальні заклади та адміністративні будівлі, що забезпечує постійну активність у межах території та формує різнотипне міське середовище [2].

Разом з тим аналіз показує, що існуюче використання самої ділянки є неефективним. Наявність недобудованого об'єкта формує так звану

“мертву зону”, яка не залучена до міського життя та не виконує жодної суспільної функції. Такий стан території створює розрив у функціональній структурі середовища, знижує якість міського простору та негативно впливає на його сприйняття [4]. Формування в останні десятиліття масштабного кварталу із збільшенням кількісних характеристик житлового фонду, зумовлює потребу в удосконаленні питання у відповідному забезпеченні громадських потреб.

Основні зони активності зосереджені вздовж вулиці Незалежності, яка виступає головною громадською віссю міста. Саме тут формується найбільша концентрація пішохідного руху, розташовані заклади обслуговування, громадські простори та місця проведення міських подій. Водночас у напрямку навчальних закладів, зокрема Університету Короля Данила, формується окремий потік користувачів — студентської молоді, що активно використовує прилеглі території [1].

Наявність поруч меморіального скверу забезпечує рекреаційну функцію території, однак вона не підкріплена достатньою кількістю громадських об’єктів, які могли б активізувати використання цього простору. Сквер переважно використовується як зона відпочинку та транзитний простір, що свідчить про потенціал його подальшого функціонального розвитку [2].

Важливим фактором є також близькість до сучасних громадських ініціатив, зокрема комплексу Промприлад. Реновація, який поєднує культурні, освітні та громадські функції. Такий об’єкт формує новий тип міського простору та демонструє актуальність створення багатофункціональних центрів, орієнтованих на різні групи користувачів [3].

Аналіз функціонального зонування території дозволяє виділити ділянки з різним рівнем активності. Найбільш активними є території вздовж основних вулиць та поблизу громадських об’єктів, тоді як

внутрішні простори, зокрема ділянка проєктування, залишаються малозадіяними. Це свідчить про нерівномірний розподіл функцій у межах території.

З урахуванням цього можна зробити висновок, що ділянка має потенціал для формування нового функціонального ядра. Її центральне розташування, наявність пішохідних потоків, близькість до навчальних і громадських об'єктів створюють передумови для активізації простору.

Розміщення культурного хабу дозволить інтегрувати територію у систему міських функцій, поєднати існуючі активні зони та сформувати новий центр тяжіння. Такий об'єкт забезпечить поєднання освітньої, культурної та соціальної функцій і сприятиме формуванню відкритого громадського середовища.

Таким чином, проведений функціонально-просторовий аналіз підтверджує доцільність розміщення культурного хабу на даній ділянці. Він дозволяє не лише усунути існуючі проблеми використання території, а й сформувати нову якість міського простору, орієнтованого на потреби громади.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ТА АНАЛІЗ АНАЛОГІВ

2.1. Аналіз вітчизняних аналогів

У процесі проектування сучасного культурного хабу важливим етапом є аналіз вітчизняного досвіду формування подібних об'єктів. Вивчення реалізованих проєктів дозволяє визначити актуальні тенденції розвитку громадських просторів, виявити ефективні архітектурно-планувальні прийоми та сформуванати основу для власного проєктного рішення.

Одним із найбільш показових прикладів є Промприлад.Реновація — багатофункціональний інноваційний комплекс, сформований на базі ревіталізованої промислової території [3]. Даний проєкт демонструє сучасний підхід до трансформації застарілих виробничих зон у відкриті громадські простори.

Архітектурна концепція об'єкта базується на принципах адаптивного використання існуючої забудови, що дозволяє зберегти ідентичність місця та водночас надати йому нового функціонального змісту. Просторова організація комплексу передбачає поєднання різних функцій — освітніх, культурних, офісних і громадських, що створює постійний потік користувачів протягом дня.

Особливістю даного об'єкта є формування відкритого середовища з великою кількістю громадських просторів. Внутрішні двори, пішохідні зони, відкриті майданчики та гнучкі інтер'єрні простори забезпечують можливість проведення різноманітних заходів. Такий підхід формує не лише архітектурний об'єкт, а повноцінне міське середовище.

Важливим є також принцип гнучкості. Простори не мають жорстко закріплених функцій і можуть змінюватися залежно від потреб користувачів. Це є одним із ключових принципів сучасних культурних хабів і забезпечує їхню актуальність у довгостроковій перспективі.

Іншим важливим прикладом є UNIT.City — інноваційний парк, який сформований як багатофункціональне міське середовище [5]. Даний об'єкт є прикладом комплексного підходу до формування нових громадських просторів у структурі великого міста.

Планувальна структура UNIT.City базується на принципі відкритості та доступності. Значна увага приділяється організації пішохідного середовища, формуванню внутрішніх просторів і зв'язків між будівлями. Територія проєкту функціонує як цілісний міський фрагмент, де поєднуються робота, навчання, відпочинок та соціальна активність.

Архітектурні рішення характеризуються сучасною стилістикою, використанням скляних фасадів, відкритих планувань і інтеграцією будівель у навколишнє середовище. Важливим є створення комфортного середовища для користувачів, з урахуванням озеленення, благоустрою та формування громадських просторів різного масштабу.

Ще одним прикладом є Urban Space 100 — громадський простір, який функціонує як соціальний і культурний осередок міста [6]. Незважаючи на менший масштаб, цей об'єкт має значний вплив на формування громадського життя.

Особливістю Urban Space 100 є орієнтація на спільноту та розвиток локального середовища. Простір використовується для проведення лекцій, зустрічей, культурних заходів і громадських ініціатив. Це підтверджує важливість не лише архітектурної форми, а й функціонального наповнення об'єкта.

Архітектурно-просторове рішення є простим, проте ефективним. Основний акцент зроблено на відкритості, доступності та гнучкості використання простору. Такий підхід дозволяє забезпечити активне використання об'єкта та його інтеграцію у міське середовище.

Порівняльний аналіз наведених прикладів дозволяє визначити спільні риси, характерні для сучасних культурних і громадських центрів.

До них належать багатофункціональність, відкритість простору, гнучкість використання та інтеграція у міську структуру.

Важливим є також орієнтація на різні групи користувачів, зокрема молодь, студентів, підприємців і представників креативних індустрій. Саме це формує активне соціальне середовище та забезпечує постійне використання простору.

Отже, аналіз вітчизняних аналогів показує, що сучасний культурний хаб має формуватися як відкритий, багатофункціональний простір, інтегрований у міське середовище та орієнтований на потреби громади. Використання цих принципів у проєкті дозволить створити об'єкт, який стане не лише архітектурною домінантою, а й важливим елементом міського життя.

2.2. Аналіз зарубіжного досвіду

У процесі формування сучасного культурного хабу важливим є аналіз зарубіжного досвіду, який демонструє актуальні підходи до організації громадських просторів, інтеграції архітектури у міське середовище та створення багатофункціональних об'єктів. Досвід європейських країн показує, що культурні центри нового покоління формуються як відкриті, гнучкі та соціально орієнтовані простори.

Одним із найбільш відомих прикладів є Tate Modern — музей сучасного мистецтва, розташований у будівлі колишньої електростанції [7]. Даний проєкт є яскравим прикладом адаптивного використання промислової архітектури та її трансформації у громадський культурний простір.

Одним із найбільш відомих прикладів є Tate Modern — музей сучасного мистецтва, розташований у будівлі колишньої електростанції [7]. Даний проєкт є яскравим прикладом адаптивного використання промислової архітектури та її трансформації у громадський культурний

простір. Реалізація цього об'єкта продемонструвала можливість збереження історичної індустріальної спадщини з одночасним наданням їй нового функціонального змісту.

Архітектурне рішення Tate Modern базується на збереженні існуючої структури будівлі з її подальшою інтеграцією у сучасне міське середовище. При цьому зберігається масштаб і характер промислової архітектури, що формує унікальний просторовий образ об'єкта. Просторова організація передбачає великі відкриті зали, які можуть використовуватись для різних типів експозицій, культурних подій та тимчасових інсталяцій. Такий підхід забезпечує високу гнучкість використання простору та дозволяє адаптувати його до різних сценаріїв функціонування.

Центральний простір — турбінний зал — виконує роль громадського ядра, яке об'єднує всі функції будівлі. Його великомасштабний відкритий об'єм формує сильний архітектурний акцент і створює унікальне внутрішнє середовище. Цей простір використовується не лише як експозиційна зона, а й як місце проведення масових заходів, інсталяцій та публічних подій, що значно підвищує рівень взаємодії між відвідувачами.

Важливою особливістю є організація внутрішніх комунікацій, які забезпечують зручне переміщення між різними функціональними зонами. Вертикальні та горизонтальні зв'язки інтегровані у просторову структуру будівлі таким чином, що сприяють поступовому розкриттю простору та формуванню різних сценаріїв руху відвідувачів.

Окрему роль відіграє взаємодія будівлі з міським середовищем. Об'єкт інтегрований у систему набережних і пішохідних маршрутів, що забезпечує його доступність та включення у повсякденне життя міста. Вхідні зони є відкритими та добре візуально сприймаються, що підкреслює принцип доступності та відкритості простору.

Таким чином, проєкт Tate Modern демонструє ефективну модель перетворення індустріального об'єкта у сучасний культурний центр, де

поєднуються історичний контекст, гнучкість просторових рішень та активна взаємодія з міським середовищем.

Ще одним прикладом є Centre Pompidou [8]. Даний об'єкт демонструє принципово новий підхід до організації громадського простору, де будівля розглядається не як замкнений об'єм, а як відкрита система, інтегрована у міське середовище. Основною ідеєю є створення максимально гнучкого внутрішнього простору, здатного адаптуватися до різних функціональних сценаріїв.

Завдяки винесенню інженерних комунікацій за межі основного об'єму будівлі внутрішні приміщення залишаються вільними від конструктивних обмежень. Це дозволяє організовувати простір залежно від потреб — від великих виставкових експозицій до камерних культурних подій. Такий підхід забезпечує універсальність використання та підвищує ефективність функціонування об'єкта.

Просторова структура будівлі формується як система відкритих рівнів, що взаємодіють між собою. Внутрішні простори мають безперервний характер, що сприяє вільному переміщенню відвідувачів і формує відчуття єдиного середовища. Комунікаційні елементи, зокрема зовнішні ескалатори, не лише виконують функціональну роль, а й стають важливим архітектурним елементом, який забезпечує візуальний зв'язок між містом і внутрішнім простором будівлі.

Особливу роль відіграє організація передбудинкового простору. Відкрита площа перед центром функціонує як повноцінний громадський простір, що активно використовується для відпочинку, зустрічей, виступів та різноманітних культурних заходів. Таким чином, будівля не має чіткої межі між внутрішнім і зовнішнім середовищем, а навпаки — формує безперервний просторовий зв'язок із містом.

Такий підхід є важливим прикладом реалізації принципу відкритості, який передбачає доступність, прозорість і активну взаємодію з

користувачами. Об'єкт функціонує не лише як культурна інституція, а як елемент міської інфраструктури, що формує соціальну активність та стимулює розвиток громадського життя.

Ще одним важливим прикладом є Harpa Concert Hall [9] — сучасний культурний центр, розташований у місті Рейк'явік, Ісландія. Даний об'єкт є прикладом нового архітектурного проекту, що формує виразний громадський простір і виконує роль культурної доміанти в міському середовищі.

Будівля поєднує функції концертного залу, конференц-центру та громадського простору, що забезпечує її активне використання протягом усього дня. Просторова організація об'єкта передбачає чітке зонування з одночасною взаємодією між функціями, що дозволяє ефективно поєднувати різні типи діяльності в межах однієї будівлі.

Внутрішній простір характеризується відкритістю та наявністю великих громадських зон, які використовуються не лише для обслуговування основних функцій, а й як самостійні простори для перебування відвідувачів. Такі зони виконують роль місць зустрічей, відпочинку та неформальної комунікації, що підсилює соціальну складову об'єкта.

Особливу увагу приділено взаємодії будівлі з навколишнім середовищем. Завдяки використанню великої площі скління фасадів забезпечується візуальний зв'язок із містом і прибережним ландшафтом. Це створює відчуття відкритості та інтеграції об'єкта у навколишній простір, що відповідає сучасним принципам формування громадських будівель.

Архітектурний образ будівлі формується за рахунок складної геометрії фасадів, які виконані у вигляді модульної скляної оболонки. Фасад складається з багатогранних елементів, що створюють ефект кристалічної структури та змінюють сприйняття будівлі залежно від

освітлення. Завдяки цьому у денний час будівля відображає навколишнє середовище, а у вечірній — перетворюється на світловий об'єкт, що підсилює її роль як міської домінанти.

Важливим аспектом є робота зі світлом. Природне освітлення активно використовується у внутрішніх просторах, що створює комфортне середовище та підкреслює відкритість будівлі. У нічний час штучне підсвічування фасаду формує динамічний образ і забезпечує візуальну присутність об'єкта в міському середовищі.

Також значну роль відіграє організація громадського простору навколо будівлі. Розташування у відкритій прибережній зоні дозволяє сформувати пішохідні зв'язки та відкриті площі, які забезпечують доступність об'єкта та його взаємодію з містом.

Таким чином, Nagra Concert Hall демонструє підхід до формування сучасного культурного центру як відкритого, багатофункціонального та інтегрованого у міське середовище об'єкта. Використані архітектурні рішення, зокрема робота з фасадом, світлом і громадським простором, можуть бути використані як орієнтир при формуванні культурного хабу.

Аналіз наведених прикладів дозволяє визначити ключові принципи формування сучасних культурних хабів у міжнародній практиці. До них належать:

1. адаптивне використання існуючої забудови;
2. формування відкритих громадських просторів;
3. гнучкість і трансформованість внутрішніх функцій;
4. інтеграція об'єкта у міське середовище;
5. створення сильного архітектурного образу.

Важливим є також формування центрального простору (атріуму або відкритого залу), який виконує роль комунікаційного та соціального ядра будівлі. Саме такий простір забезпечує взаємодію між різними функціональними зонами та формує єдину структуру об'єкта.

Отже, зарубіжний досвід показує, що сучасні культурні центри виходять за межі традиційного розуміння будівлі як окремого об'єкта. Вони формуються як частина міського середовища, інтегруються у систему громадських просторів та виконують роль соціальних і культурних осередків.

Використання цих підходів у проєкті дозволить створити сучасний культурний хаб, який відповідатиме принципам відкритості, гнучкості та інтеграції у міське середовище, а також буде орієнтований на потреби різних груп користувачів.

2.3. Висновки з дослідження аналогів

Проведений аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду дозволяє визначити основні підходи до формування сучасних культурних хабів, а також виявити принципи, які є визначальними для проєктування подібних об'єктів у сучасному міському середовищі.

Вітчизняні приклади, зокрема Промприлад.Реновація [3], UNIT.City [5] та Urban Space 100 [6], демонструють поступовий перехід від традиційного розуміння громадських будівель до створення багатофункціональних просторів, орієнтованих на потреби громади. Основною їх особливістю є поєднання різних функцій — культурних, освітніх, соціальних і комерційних — у межах єдиного просторового середовища.

Проведений аналіз показує, що ключову роль у формуванні таких об'єктів відіграє не лише функціональне наповнення, а й спосіб організації простору. Вітчизняні аналоги орієнтовані на створення відкритого середовища, яке сприяє комунікації, взаємодії та формуванню активної спільноти. Важливим є також принцип гнучкості, який дозволяє адаптувати простір до змінних потреб користувачів та забезпечує його актуальність у довгостроковій перспективі.

Зарубіжні приклади, зокрема Tate Modern [7], Centre Pompidou [8] та Harpa Concert Hall [9], демонструють різні підходи до формування сучасних культурних центрів як невід'ємної частини міської структури. Для цих об'єктів характерною є активна інтеграція у навколишнє середовище, формування відкритих громадських просторів та взаємодія з міським контекстом.

Особливої уваги заслуговує поєднання різних підходів до формування архітектури. З одного боку, використовується принцип адаптивного використання існуючої забудови, що дозволяє зберегти історичний контекст і водночас наповнювати його новими функціями, як це простежується на прикладі Tate Modern [7]. З іншого — реалізуються сучасні архітектурні проекти, які формують нові міські доміанти та створюють виразний образ середовища, що характерно для Centre Pompidou [8] та Harpa Concert Hall [9]. Такий комплексний підхід є актуальним у контексті розвитку сучасного міста.

Порівняльний аналіз показує, що незалежно від масштабу та розташування, сучасні культурні хаби мають ряд спільних характеристик. До них належать відкритість простору, багатофункціональність, гнучкість планувальних рішень, орієнтація на різні групи користувачів та інтеграція у міську структуру.

Важливим елементом є також формування громадських просторів як невід'ємної частини об'єкта. Площі, внутрішні двори, атріуми та пішохідні зони виконують роль комунікаційних вузлів, які об'єднують різні функціональні зони та забезпечують взаємодію між користувачами. Саме ці простори формують соціальну активність і визначають успішність функціонування об'єкта.

Аналіз аналогів підтверджує, що сучасний культурний центр не обмежується виконанням окремих функцій, а виступає як комплексне середовище, яке поєднує різні аспекти міського життя. Він стає місцем не

лише для проведення культурних заходів, а й для навчання, роботи, відпочинку та спілкування.

Отримані результати аналізу мають безпосередній вплив на формування власного проєктного рішення. Вони визначають основні принципи, які будуть використані у дипломній роботі, зокрема:

- формування відкритого та доступного простору;
- забезпечення багатofункціональності об'єкта;
- створення гнучкої планувальної структури;
- інтеграція будівлі у міське середовище;
- орієнтація на потреби молоді та громади;
- формування громадських просторів як ключового елемента архітектурної композиції.

З урахуванням цих принципів проєкт культурного хабу розглядається як відкрите архітектурне середовище, яке забезпечує взаємодію між різними функціями та користувачами. Особлива увага приділяється формуванню центрального простору, який виступає ядром будівлі та забезпечує зв'язок між усіма її елементами.

Таким чином, проведений аналіз аналогів дозволяє сформувати цілісне уявлення про сучасні підходи до проєктування культурних центрів і створює основу для розробки власного архітектурного рішення. Запропонований у дипломній роботі культурний хаб базується на принципах відкритості, гнучкості та інтеграції у міське середовище, що відповідає актуальним тенденціям розвитку архітектури та потребам сучасного міста.

РОЗДІЛ 3. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ РІШЕННЯ

3.1. Архітектурна концепція та ідея проєкту

Основою проєктного рішення є концепція «архітектури відкритості», яка розглядається як ключовий принцип формування сучасного культурного хабу в структурі міського середовища. Даний підхід передбачає створення простору, який є не лише функціонально насиченим, а й доступним, гнучким, інтегрованим у місто та орієнтованим на активну соціальну взаємодію. Такий підхід відповідає сучасним тенденціям формування громадських просторів, де важливими є відкритість, зручність користування та взаємодія людини з міським середовищем [27], [28].

У сучасних умовах культурний центр перестає бути виключно простором для проведення концертів або масових заходів і трансформується у багатофункціональне громадське середовище, яке функціонує як щоденний простір для життя міста. Такий об'єкт поєднує освітні, культурні, соціальні та рекреаційні функції, формуючи новий тип громадського простору, орієнтованого на потреби громади та активну взаємодію між людьми [26].

Концепція проєкту базується на ідеї відкритого простору, у якому відсутні чіткі межі між внутрішнім і зовнішнім середовищем. Будівля розглядається як елемент міської структури, що продовжує пішохідні зв'язки та інтегрується у систему громадських просторів. Взаємодія з навколишнім середовищем, зокрема з меморіальним сквером та прилеглими пішохідними маршрутами, формує безперервний просторовий сценарій, де будівля і місто функціонують як єдине середовище.

Особливу роль у формуванні концепції відіграє організація простору на рівні людини. Проєкт орієнтований на створення комфортного середовища, яке є зрозумілим, доступним та інтуїтивно зручним для користувачів. Вхідні групи, пішохідні підходи та відкриті громадські

простори формуються таким чином, щоб забезпечити максимальну прозорість, візуальну відкритість і доступність будівлі. При цьому важливою умовою є врахування принципів безбар'єрності та доступності громадських будівель для різних груп користувачів [12].

Композиційним центром об'єкта є центральне атріумне ядро, яке виконує роль головного громадського простору. Атріум є ключовим елементом, що об'єднує всі функціональні зони будівлі та формує її внутрішню структуру. Він забезпечує природне освітлення, формує вертикальні та горизонтальні комунікаційні зв'язки, а також виступає місцем концентрації соціальної активності.

Простір атріуму розглядається не лише як комунікаційна зона, а як повноцінна громадська площа всередині будівлі. Тут можуть відбуватись виставки, презентації, події, неформальні зустрічі та інші типи активностей. Таким чином, атріум формує «серце» культурного хабу, яке забезпечує його функціональну та соціальну цілісність.

Функціональна структура будівлі передбачає поєднання різних типів просторів: великої глядацької зали, багатофункціональної зали, виставкової зали, творчих студій, навчальних аудиторій, коворкінгу, офісних приміщень, зон відпочинку та громадського харчування з урахуванням вимог до громадських будівель [11]. Багатофункціональна зала може використовуватись для проведення лекцій, камерних подій, майстер-класів, презентацій, кінопоказів та інших типів громадської активності. Така функціональна структура дозволяє забезпечити постійну активність об'єкта протягом дня та адаптувати його до різних сценаріїв використання відповідно до потреб користувачів.

Особливий акцент у проєкті зроблено на створенні відкритого та доступного середовища для різних груп користувачів. Простір культурного хабу передбачає можливість навчання, творчого розвитку, роботи, комунікації та проведення вільного часу в межах одного об'єкта.

Поєднання різних функцій і типів просторів сприяє формуванню активної громадської спільноти та підсилює роль об'єкта як важливого соціального і культурного центру міста.

Важливим принципом є гнучкість просторових рішень. Використання трансформованих залів, мобільних перегородок та універсальних приміщень дозволяє змінювати функціональне наповнення залежно від потреб користувачів і характеру подій. Такий підхід забезпечує довговічність, актуальність та ефективність використання будівлі в умовах постійних змін сучасного міського середовища.

Окремим аспектом концепції є інтеграція у структуру будівлі сховища подвійного призначення. У мирний час цей простір функціонує як спортивна зала, що використовується для занять, активного відпочинку та проведення різних фізичних активностей. У разі надзвичайної ситуації він трансформується у захисну споруду цивільного захисту, що відповідає сучасним вимогам безпеки [14], [15]. Такий підхід дозволяє раціонально використовувати площу та поєднувати громадські функції з безпековими потребами без втрати якості архітектурного рішення.

Архітектурний образ будівлі формується на основі поєднання лаконічних сучасних форм, чіткої геометрії фасадів та контрасту між монолітними площинами й великими світлопрозорими елементами. Основним композиційним акцентом фасаду є центральна скляна атріумна частина, яка формує головний вхідний простір і виступає ключовим елементом архітектурної композиції. Саме ця відкрита вертикальна структура підкреслює концепцію «архітектури відкритості» та формує візуальний зв'язок між внутрішнім простором будівлі й міським середовищем.

Центральний скляний об'єм контрастує з більш стриманими площинами фасаду та створює виразний композиційний центр будівлі. Завдяки значній площі скління забезпечується природне освітлення

атріумного простору, а також візуальна відкритість внутрішнього середовища. Через прозорий фасад частково розкривається внутрішня структура будівлі, що підсилює відчуття доступності та громадського характеру об'єкта.

Інші частини фасаду вирішені більш стримано та побудовані на ритмічному чергуванні вертикальних панелей і вузьких віконних прорізів. Такий підхід дозволяє підкреслити центральний атріумний елемент і водночас сформувати цілісний та гармонійний архітектурний образ. Вертикальні членування надають фасаду масштабності та візуальної динаміки, а стримана кольорова гамма підсилює сучасний характер будівлі.

Архітектурне рішення спрямоване на формування сучасного та впізнаваного образу культурного хабу, який поєднує відкритість громадського простору, функціональність та інтеграцію у міське середовище.

Таким чином, запропонована концепція формує сучасний культурний хаб як відкриту, багатофункціональну та інтегровану у міське середовище систему. Вона базується на принципах доступності, гнучкості, соціальної орієнтації та взаємодії з містом, що відповідає сучасним тенденціям розвитку громадської архітектури та актуальним потребам міського середовища.

3.2. Генеральний план та організація території

Генеральний план проєкту сформований з урахуванням розташування ділянки у центральній частині міста, існуючої вуличної мережі, пішохідних зв'язків та потреб користувачів громадської будівлі. Основним завданням організації території є створення зручного, відкритого та безпечного середовища навколо культурного хабу, яке

забезпечує взаємодію будівлі з міським простором і прилеглими територіями.

Будівля розміщується в межах ділянки таким чином, щоб сформувати чіткий фронт уздовж основної вулиці та водночас залишити простір для пішохідних підходів, озеленення і зон короткочасного перебування. Об'єм будівлі має витягнуту форму, що дозволяє раціонально використати територію та організувати благоустрій уздовж її периметра. Площа забудови становить орієнтовно 2610,50 м², що відповідає масштабу громадського об'єкта та його функціональному наповненню.

Головний підхід до будівлі організований з боку основного міського простору та підкреслений центральною вхідною зоною. Перед входом формується відкритий громадський простір, який виконує роль перехідної зони між вулицею та внутрішнім атриумом будівлі. Такий прийом підтримує концепцію «архітектури відкритості», оскільки вхідна зона не сприймається як ізольований елемент, а працює як продовження міського пішохідного простору.

Пішохідна структура території передбачає зручні підходи до будівлі з різних напрямків. Уздовж фасадів організовані мощені пішохідні доріжки, які забезпечують доступ до основних входів, евакуаційних виходів і зон благоустрою. З боку прилеглого озеленоного простору передбачено більш спокійну пішохідну зону з місцями для відпочинку, що дозволяє використовувати територію не лише як транзитний простір, а і як середовище для перебування людей.

Важливим елементом генерального плану є взаємодія будівлі з меморіальним сквером та навколишніми зеленими зонами. Проєктом передбачено формування відкритих пішохідних зв'язків і озелених ділянок, які візуально та функціонально поєднують культурний хаб із прилеглим громадським середовищем. Такий підхід дозволяє не

відокремлювати будівлю від міського ландшафту, а включити її у загальну систему відкритих просторів.

Благоустрій території передбачає поєднання твердого покриття, зелених ділянок і місць для короткочасного відпочинку. Озеленення розміщується у вигляді лінійних і локальних зелених зон уздовж пішохідних маршрутів та фасадів будівлі. Воно виконує не лише декоративну функцію, а й допомагає структурувати простір, відокремити пішохідні зони від транспортних потоків і створити більш комфортне середовище для перебування людей.

На території також передбачені місця для відпочинку, зокрема лавки та невеликі рекреаційні зони. Їх розміщення орієнтоване на пішохідні потоки та ділянки з озелененням, що дозволяє сформувати комфортні простори для очікування, спілкування та короткого перебування. Такий підхід відповідає загальній ідеї культурного хабу як відкритого громадського простору, який працює не лише всередині будівлі, а й на прилеглий території.

Транспортна організація території передбачає розділення пішохідних і автомобільних потоків. Уздовж основного проїзду організовано паркувальні місця, що забезпечують короткочасне обслуговування відвідувачів. Заїзди та виїзди на територію вирішені з урахуванням існуючої вуличної мережі, без порушення основних пішохідних маршрутів. Таке рішення дозволяє зберегти пріоритет пішохода в межах громадського простору та одночасно забезпечити транспортну доступність об'єкта.

Окрема увага приділяється безбар'єрності території. Пішохідні підходи до будівлі мають бути зручними для різних груп користувачів, зокрема маломобільних груп населення. Організація входів, пішохідних маршрутів і зон перед будівлею повинна забезпечувати доступність

громадського об'єкта відповідно до принципів інклюзивного середовища [12].

Проектне рішення генерального плану також враховує вимоги до планування територій, організації громадських просторів і благоустрою населених пунктів [10], [23]. Формування пішохідних зв'язків, озеленення та відкритих просторів спрямоване на підвищення якості міського середовища та створення комфортних умов для відвідувачів культурного хабу.

Таким чином, генеральний план, благоустрій та організація території спрямовані на формування відкритого, доступного та функціонально насиченого громадського простору. Поєднання пішохідних маршрутів, озеленення, місць для відпочинку, транспортного обслуговування та зв'язку з прилеглим міським середовищем дозволяє розглядати територію не лише як ділянку навколо будівлі, а як важливу частину загальної концепції культурного хабу.

3.3. Функціонально-планувальна структура

Функціонально-планувальна структура культурного хабу сформована за принципом поєднання відкритих громадських, культурно-освітніх, робочих і рекреаційних просторів з урахуванням вимог до громадських будівель [11]. Основна ідея планувального рішення полягає у створенні будівлі, яка функціонує не лише під час окремих заходів, а працює як активне середовище щоденного користування.

Планувальна організація передбачає логічний розподіл функцій за поверхами. Найбільш відкриті та масові громадські функції розміщені на першому поверсі, робочі й адміністративно-офісні простори — на другому, а рекреаційно-громадська зона з фудкортом — на третьому. Такий підхід дозволяє розділити основні потоки користувачів, забезпечити зручну

орієнтацію всередині будівлі та створити зрозумілу структуру руху між основними функціональними зонами.

Окремо у структурі будівлі передбачено підземний рівень, який поєднує транспортну, технічну та захисну функції. У ньому розміщується підземний паркінг, технічні приміщення, а також приміщення подвійного призначення загальною площею 1077 м², яке у мирний час використовується як спортивна зала. Таке рішення дозволяє раціонально використати підземний простір будівлі та поєднати потреби транспортного обслуговування з вимогами цивільного захисту [11], [14],[31].

Перший поверх має найбільш відкритий громадський характер. Його основою є центральний атриум площею 470,26 м², який виконує роль головного комунікаційного та композиційного ядра будівлі. Атриум об'єднує основні функціональні зони, забезпечує візуальні зв'язки між просторами та підкреслює концепцію «архітектури відкритості». Завдяки своєму розташуванню він працює не лише як прохідна зона, а як внутрішній громадський простір для зустрічей, очікування та неформального спілкування.

На першому поверсі розміщено багатofункціональну залу площею 327,15 м², виставкову залу площею 209,08 м², навчальні аудиторії, ІТ-аудиторії, архітектурні та творчі майстерні, музичну кімнату, медіатеку, лаунж-зони, санітарні, технічні та складські приміщення. Таке функціональне наповнення формує активний культурно-освітній рівень будівлі та забезпечує можливість її використання різними групами відвідувачів протягом дня.

Багатofункціональна зала передбачена як універсальний простір, який може використовуватися для лекцій, презентацій, майстер-класів, кінопоказів, камерних подій або громадських зустрічей. Виставкова зала, у свою чергу, забезпечує можливість проведення експозицій, мистецьких подій і презентацій творчих робіт. Розміщення цих приміщень на першому

поверсі робить їх максимально доступними для відвідувачів і забезпечує прямий зв'язок із центральним атриумом.

Другий поверх має переважно робочий та адміністративно-офісний характер. Тут передбачені офісні приміщення різної площі, кабінети керівників, переговорні кімнати, архіви, кімната персоналу, технічне приміщення, санітарні вузли, а також коворкінг/лаунж-зона площею 95,22 м². Важливим елементом поверху є комунікаційна зона площею 544,10 м², яка об'єднує окремі офісні блоки та забезпечує зручний рух користувачів.

Таке розміщення дозволяє відокремити робочі процеси від найбільш активних громадських потоків першого поверху. Офісні приміщення можуть використовуватись адміністрацією культурного хабу, орендарями, творчими організаціями або громадськими ініціативами. Наявність коворкінгу та лаунж-зони підсилює ідею будівлі як простору не лише для культурних подій, а й для роботи, навчання та комунікації.

Третій поверх формує рекреаційно-громадський рівень будівлі. Основною функцією цього поверху є фудкорт площею 786,09 м², який доповнюється шістьма окремими food-станціями, службовим коридором, санітарними, технічними та допоміжними приміщеннями. Також на цьому рівні передбачені офісні приміщення, кабінети, переговорні та кімната персоналу.

Фудкорт виконує важливу соціальну функцію, оскільки створює простір для відпочинку, спілкування та неформального перебування відвідувачів. Його розміщення на верхньому рівні формує додаткову точку тяжіння всередині будівлі та сприяє рівномірному використанню всіх поверхів. Завдяки цьому культурний хаб не концентрує активність лише на першому поверсі, а працює як цілісна багаторівнева структура.

Важливим принципом функціонально-планувальної структури є поєднання відкритих і більш ізольованих просторів. Атриум, виставкова зала, багатофункціональна зала, коворкінг, лаунж-зони та фудкорт

формують відкриту громадську частину будівлі. Натомість офісні приміщення, переговорні, архіви, технічні та складські приміщення забезпечують робочу й допоміжну функцію об'єкта.

Вертикальні комунікації організовані таким чином, щоб забезпечити зручний зв'язок між поверхами та доступ до основних функціональних зон. Наявність кількох сходових вузлів дозволяє розподілити потоки користувачів і забезпечити евакуаційну логіку будівлі відповідно до вимог пожежної безпеки [13]. У структурі поверхів також передбачено санітарні приміщення, зокрема санвузли для маломобільних груп населення, що відповідає принципам доступності громадських будівель [12].

Таким чином, функціонально-планувальна структура будівлі базується на поєднанні культурних, освітніх, офісних, рекреаційних, громадських, транспортних і захисних функцій. Центральний атриум виступає головним ядром будівлі, яке об'єднує різні функціональні рівні та формує цілісне внутрішнє середовище. Підземний рівень доповнює структуру об'єкта, забезпечуючи транспортне обслуговування, технічну підтримку та функцію цивільного захисту. Така організація дозволяє створити сучасний культурний хаб як відкритий, багатофункціональний, безпечний і гнучкий громадський простір, орієнтований на потреби громади.

3.4. Об'ємно-просторове та архітектурне рішення

Об'ємно-просторове рішення культурного хабу сформоване на основі витягнутого трьохповерхового об'єму з чіткою геометрією, плоским дахом та виразним центральним акцентом. Будівля має лаконічний силует і стриману загальну композицію, що дозволяє їй гармонійно інтегруватися у сформоване міське середовище. При цьому об'єкт не сприймається як закрита монолітна споруда, а навпаки — формує відкритий громадський образ, орієнтований на взаємодію з містом і користувачами [26], [27].

Основна композиційна ідея побудована на контрасті між більш стриманими боковими частинами будівлі та відкритою центральною скляною атріумною зоною. Бокові об'єми мають спокійний фасадний ритм, сформований за рахунок вертикальних членувань, панельних площин і вузьких віконних прорізів. Такий прийом надає фасадам впорядкованості, підкреслює масштаб будівлі та водночас не перевантажує її образ зайвими декоративними елементами.

Головним архітектурним акцентом виступає центральна скляна частина фасаду, яка відповідає атріумному простору будівлі. Вона формує головний вхідний вузол і візуально розкриває внутрішнє життя культурного хабу назовні. Саме цей елемент найбільш чітко відображає ідею «архітектури відкритості», оскільки забезпечує візуальний зв'язок між внутрішнім громадським простором та міським середовищем. Через прозорий фасад частково сприймається внутрішня структура будівлі, що підсилює відчуття доступності та громадського характеру об'єкта.

Центральний скляний об'єм працює не лише як фасадний елемент, а як композиційний центр усієї будівлі. Він контрастує з більш закритими площинами бокових частин і одразу зчитується як головна зона входу та громадської активності. Завдяки значній площі скління забезпечується природне освітлення атріуму, а сам простір отримує більш відкритий, легкий і репрезентативний характер. Такий прийом дозволяє зробити будівлю зрозумілою для користувача: центральна прозора частина підказує напрямок руху та формує головний орієнтир у композиції фасаду.

Висота поверху 4,2 м відіграє важливу роль у формуванні просторового сприйняття будівлі. Така висота є доцільною для громадського об'єкта, оскільки дозволяє створити більш відкриті та комфортні внутрішні простори, забезпечити достатню висоту віконних прорізів і підсилити відчуття простору. Особливо це важливо для атріуму,

виставкової зали, багатофункціональної зали та інших громадських приміщень, де необхідне відчуття вільного середовища.

Фасадне рішення будівлі базується на поєднанні світлопрозорих конструкцій і сучасних панельних поверхонь. Скляні елементи відповідають за відкритість, легкість і візуальний контакт із містом, тоді як панельні площини формують цілісність, стриманість і сучасний характер будівлі. Вертикальні віконні прорізи створюють ритм фасаду, допомагають уникнути монотонності та надають будівлі більш динамічного сприйняття.

Архітектурний образ об'єкта вирішений у сучасній стриманій стилістиці. У ньому немає надмірної декоративності, а основний акцент зроблено на пропорціях, ритмі, матеріальності та центральному скляному елементі. Такий підхід відповідає функції культурного хабу як сучасної громадської будівлі, де важливо поєднати виразність образу з функціональною логікою та комфортом користування [11], [28].

Плаский дах підкреслює сучасний характер будівлі та завершує її об'ємну композицію. Чітка горизонтальна лінія покрівлі об'єднує всі частини споруди в єдину структуру, а стриманий силует дозволяє будівлі не конфліктувати з навколишнім середовищем. Водночас центральний атріумний акцент надає об'єкту впізнаваності та формує його індивідуальний архітектурний образ.

Таким чином, об'ємно-просторове та архітектурне рішення культурного хабу базується на поєднанні лаконічного трьохповерхового об'єму, стриманих фасадних площин і виразної центральної скляної атріумної частини. Саме центральний прозорий об'єм формує головний композиційний акцент, підкреслює принцип відкритості та забезпечує зв'язок між внутрішнім громадським простором і міським середовищем. У цілому будівля має сучасний, зрозумілий і впізнаваний образ, що відповідає її функції як культурного хабу та важливого громадського простору міста.

3.5. Організація руху та доступність

Організація руху в проєкті культурного хабу побудована на чіткому розділенні основних потоків: відвідувачів, працівників, маломобільних груп населення, службового персоналу та автомобільного транспорту. Таке рішення дозволяє забезпечити зручне, безпечне та зрозуміле користування будівлею відповідно до її громадського призначення [10], [11].

Головний вхід до будівлі організовано з боку основного громадського простору та безпосередньо пов'язано з центральним атриумом. Атриум виконує роль головного внутрішнього орієнтира, через який відвідувачі розподіляються до основних функціональних зон: багатофункціональної зали, виставкової зали, навчальних приміщень, коворкінгу, офісних блоків і фудкорту. Такий прийом підтримує концепцію «архітектури відкритості» та формує логічну навігацію всередині будівлі.

Окрім головного входу, у проєкті передбачено другорядні входи та виходи, які забезпечують додатковий доступ до окремих функціональних зон і дозволяють рівномірніше розподіляти рух користувачів. Це підвищує зручність експлуатації будівлі та зменшує концентрацію потоків в одній точці.

Вертикальні комунікації забезпечуються чотирма ліфтами та трьома сходовими вузлами. Ліфти забезпечують доступність основних функціональних зон для всіх категорій користувачів, зокрема для маломобільних груп населення. Сходові вузли забезпечують зручний зв'язок між поверхами та підтримують евакуаційну логіку будівлі [12], [13].

Маршрути для маломобільних груп населення передбачені від входів до основних громадських просторів будівлі. Доступними мають бути атриум, виставкова зала, багатофункціональна зала, навчальні аудиторії, офісні приміщення, коворкінг і фудкорт. У структурі будівлі також

передбачено санітарні приміщення для МГН, що відповідає принципам інклюзивності громадських будівель [12].

Службові потоки фудкорту організовано окремо від основних маршрутів відвідувачів. Для цього передбачено службовий коридор і службовий ліфт, що забезпечують обслуговування food-станцій без перетину з головними громадськими потоками. Таке рішення покращує функціональну організацію фудкорту та підвищує зручність роботи персоналу.

Автомобільний рух вирішено через підземний рівень, де передбачено паркінг. Це дозволяє зменшити кількість автомобілів на поверхні ділянки та зберегти основну територію для пішохідного руху, благоустрою й громадського простору. Організація підземного паркінгу враховує вимоги до автостоянок і гаражів для легкових автомобілів [18].

Таким чином, організація руху та доступність у проєкті базуються на логічному зв'язку головного входу з атріумом, наявності другорядних входів, системі ліфтів і сходових вузлів, доступності для МГН, окремих службових потоків фудкорту та використанні підземного паркінгу. Це забезпечує комфортне і безпечне користування культурним хабом для різних груп користувачів.

РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

4.1. Основні вимоги охорони праці

Охорона праці у проєкті культурного хабу спрямована на створення безпечних і комфортних умов для відвідувачів, працівників, орендарів офісних приміщень, персоналу фудкорту та користувачів навчальних і громадських просторів. Оскільки будівля поєднує культурні, освітні, офісні, рекреаційні та спортивні функції, важливим завданням є організація безпечного пересування людей, зрозумілої навігації та належних умов перебування у всіх функціональних зонах [11], [24].

Проєктована будівля має три поверхи та складну багатофункціональну структуру. На першому поверсі розміщені центральний атриум, багатофункціональна зала, виставкова зала, навчальні аудиторії, творчі майстерні, IT-аудиторії, медіатека, лаунж-зони та допоміжні приміщення. Другий поверх сформований переважно офісними приміщеннями, переговорними, коворкінгом і кімнатами персоналу. Третій поверх включає фудкорт, food-станції, службовий коридор, офісні й допоміжні приміщення. Такий розподіл функцій вимагає чіткого зонування та розмежування основних потоків користувачів.

Головним громадським простором будівлі є центральний атриум. Він виконує роль комунікаційного ядра, через яке відвідувачі орієнтуються у структурі будівлі та потрапляють до основних функціональних зон. У межах атриуму необхідно забезпечити вільні проходи, безпечне розміщення меблів, зручний доступ до сходових кліток, ліфтів, санітарних приміщень та основних залів. Тимчасові елементи, виставкові конструкції або меблі не повинні перекривати основні маршрути руху.

У багатофункціональній та виставковій залах безпека експлуатації забезпечується через можливість вільного пересування відвідувачів і правильне розміщення меблів, обладнання та тимчасових конструкцій.

Оскільки багатофункціональна зала може використовуватися для лекцій, презентацій, майстер-класів, кінопоказів або громадських заходів, її планування має дозволяти швидку зміну сценарію використання без створення небезпечних зон чи перешкод на шляхах руху.

Навчальні аудиторії, IT-аудиторії, архітектурні та творчі майстерні передбачають тривале перебування людей, тому для них важливими є належне природне й штучне освітлення, зручна організація робочих місць, безпечне розміщення меблів, обладнання та проходів між ними. У приміщеннях, де використовується комп'ютерна техніка або інструменти для творчої роботи, необхідно забезпечити безпечну експлуатацію електрообладнання та можливість впорядкованого зберігання матеріалів.

Офісні приміщення, переговорні кімнати, коворкінг і кімнати персоналу формують робочу частину будівлі. У цих зонах необхідно забезпечити комфортні умови праці, достатнє освітлення робочих поверхонь, провітрювання, безпечне розташування меблів і техніки. Робочі місця мають бути організовані так, щоб не перешкоджати пересуванню та забезпечувати зручний доступ до комунікаційних зон.

Окремої уваги потребує зона фудкорту на третьому поверсі. У проєкті передбачено окремі food-станції та службовий коридор, що дозволяє частково розмежувати рух персоналу й відвідувачів. Це зменшує перетин потоків, підвищує безпеку користування простором і створює більш зручні умови для роботи персоналу. При експлуатації фудкорту необхідно дотримуватись санітарно-гігієнічних вимог, забезпечувати регулярне прибирання, вентиляцію та безпечне обслуговування обладнання [19].

У будівлі передбачені санітарні приміщення на поверхах, зокрема санвузли для маломобільних груп населення. Вхідні зони, основні маршрути руху, ліфти, сходові вузли та санітарні приміщення мають бути доступними для різних категорій користувачів. Це відповідає принципам

інклюзивності громадських будівель і підсилює загальну безпеку експлуатації об'єкта [12].

Інженерне забезпечення також є важливою складовою охорони праці. У приміщеннях з постійним перебуванням людей необхідно забезпечити належний мікроклімат, вентиляцію, опалення та якість повітря. Особливо це стосується багатофункціональної зали, навчальних аудиторій, офісних приміщень, фудкорту та спортивної зали подвійного призначення, де одночасно може перебувати значна кількість користувачів [16].

У мирний час спортивна зала подвійного призначення використовується для фізичної активності, тому її експлуатація повинна враховувати безпечне покриття підлоги, достатній вільний простір для руху, місця зберігання інвентарю та зручний доступ до санітарно-побутових приміщень. Оскільки це приміщення також може виконувати функцію захисної споруди цивільного захисту, його безпекові вимоги детальніше розглядаються у підрозділі 4.3 [14], [15].

Таким чином, основні вимоги охорони праці у проєктованому культурному хабі спрямовані на безпечне використання всіх функціональних зон будівлі: атріуму, залів, навчальних приміщень, офісів, фудкорту та спортивної зали подвійного призначення. Запроєктована структура дозволяє розмежувати основні потоки користувачів, створити комфортні умови для працівників і відвідувачів та забезпечити безпечну експлуатацію громадської будівлі відповідно до її функціонального призначення.

4.2. Пожежна безпека та евакуація

Пожежна безпека у проєкті культурного хабу забезпечується шляхом формування зрозумілої системи евакуації, організації декількох виходів із будівлі, влаштування сходових кліток, дотримання напрямку відкривання

дверей у бік евакуації та забезпечення можливості під'їзду пожежно-рятувальної техніки до будівлі. Проектні рішення прийняті з урахуванням громадського характеру об'єкта, його трьохповерхової структури, значної кількості відвідувачів та вимог пожежної безпеки [13].

Будівля включає різні за функціональним призначенням приміщення: центральний атриум, багатофункціональну залу, виставкову залу, навчальні аудиторії, творчі майстерні, офісні приміщення, коворкінг, фудкорт і допоміжні зони. У зв'язку з цим евакуаційна система повинна забезпечувати безпечний вихід людей як із приміщень масового перебування, так і з робочих, навчальних та рекреаційних просторів.

Основним громадським простором будівлі є центральний атриум, який одночасно виконує роль композиційного та комунікаційного ядра. При організації евакуації важливо, щоб цей простір залишався вільним від перешкод і забезпечував зручний доступ до основних виходів, сходових кліток та суміжних функціональних зон. Розміщення меблів, тимчасових експозицій або декоративних елементів у межах атриуму не повинно перешкоджати руху людей під час евакуації.

У будівлі передбачено декілька сходових кліток, які забезпечують вертикальний евакуаційний зв'язок між поверхами. Вихід зі сходових кліток організовується через тамбур-шлюзи, що підвищує рівень безпеки та дозволяє відокремити сходову клітку від основних приміщень будівлі. Після виходу зі сходових кліток передбачено можливість безпечного виходу людей на зовнішню територію, де організовані відкриті проходи та площадки для подальшого розосередження евакуйованих.

Евакуаційні виходи опрацьовані таким чином, щоб забезпечити логічний і зрозумілий рух людей із різних частин будівлі. Із приміщень першого поверху евакуація може здійснюватися безпосередньо назовні або через центральні комунікаційні простори. З другого та третього поверхів евакуація організовується через сходові клітки, які мають вихід на рівень

землі. Такий підхід дозволяє розподілити потоки людей і уникнути надмірного скупчення в одній зоні.

У коридорах та прохідних зонах передбачено достатню ширину для безпечного руху відвідувачів і персоналу. Відстані до евакуаційних виходів у межах планувальної структури розраховуються з урахуванням розташування сходових кліток, виходів та функціонального призначення приміщень. Двері на шляхах евакуації відкриваються у напрямку виходу людей із будівлі, що забезпечує безперешкодний рух під час надзвичайної ситуації [13].

Окрему увагу приділено зовнішній організації доступу пожежно-рятувальної техніки. Навколо будівлі передбачено можливість об'їзду, що забезпечує доступ до різних фасадів об'єкта, евакуаційних виходів і зон можливого розміщення пожежної техніки. З тильної сторони будівлі організовано проїзд шириною 3,5 м, який передбачений для забезпечення під'їзду пожежно-рятувальної техніки та обслуговування будівлі у разі надзвичайної ситуації. Даний проїзд розташований між проєктованою будівлею та сусідньою забудовою з відступами орієнтовно 5 м від кожного об'єкта, що дозволяє сформувати необхідний простір для руху техніки та доступу до фасадів. Таке рішення прийняте з урахуванням вимог до проїздів для пожежних автомобілів [10], [13].

Зовнішній об'їзд будівлі також забезпечує можливість підходу особового складу пожежно-рятувальних підрозділів до різних частин об'єкта. Це особливо важливо для громадської будівлі, у якій одночасно можуть перебувати відвідувачі з різних функціональних зон: атріуму, залів, офісів, навчальних аудиторій і фудкورتу. Наявність такого проїзду дозволяє не обмежувати доступ пожежної техніки лише з боку головного фасаду, а забезпечити більш повну доступність будівлі по периметру.

У приміщеннях масового перебування, зокрема у багатофункціональній залі, виставковій залі та зоні фудкорту, необхідно

передбачити зрозумілу навігацію, вільні проходи між меблями та доступ до евакуаційних напрямків. Тимчасове обладнання, столи, стільці, виставкові конструкції або елементи оформлення не повинні перекривати проходи та виходи. Це дозволяє зберегти гнучкість використання просторів без зниження рівня пожежної безпеки.

Для забезпечення пожежної безпеки у будівлі також передбачається застосування відповідних оздоблювальних матеріалів, розміщення первинних засобів пожежогасіння, інформаційних покажчиків напрямку евакуації та евакуаційного освітлення. Інженерні та технічні приміщення повинні мати контрольований доступ, а обладнання має експлуатуватися з дотриманням вимог безпеки.

Таким чином, пожежна безпека проєктованого культурного хабу забезпечується поєднанням планувальних, організаційних і технічних рішень. Наявність кількох сходових кліток, тамбур-шлюзів, продуманих евакуаційних виходів, достатніх проходів у коридорах, відкривання дверей у напрямку евакуації та зовнішнього проїзду для пожежно-рятувальної техніки створює умови для безпечної експлуатації будівлі та евакуації людей у разі надзвичайної ситуації.

4.3. Цивільний захист і приміщення подвійного призначення

У структурі проєктованого культурного хабу передбачено приміщення подвійного призначення, яке є важливою складовою безпекової концепції будівлі. Його інтеграція зумовлена сучасними вимогами до громадських об'єктів, у яких одночасно може перебувати значна кількість людей. У разі надзвичайної ситуації даний простір виконує функцію захисної споруди цивільного захисту, а у повсякденному режимі використовується як спортивна зала.

Приміщення подвійного призначення розміщується у підземній частині будівлі, що забезпечує більш захищене положення відносно зовнішнього середовища. Окремо у структурі будівлі передбачено

підземний рівень, який поєднує транспортну, технічну та захисну функції. У ньому розміщується підземний паркінг, технічні приміщення, а також приміщення подвійного призначення загальною площею 1388 м². У мирний час цей простір використовується як спортивна зала для занять фізичною активністю, тренувань, групових занять та рекреаційно-спортивних заходів. Водночас в умовах воєнного стану, загрози обстрілів або виникнення надзвичайної ситуації приміщення може функціонувати як захисне укриття для тимчасового перебування відвідувачів і персоналу будівлі.

Розрахункова місткість будівлі приймається орієнтовно на 1200 осіб. Відповідно до попереднього розрахунку, основне приміщення для укриття приймається з розрахунку 0,6 м² на одну особу. Таким чином, площа основного приміщення для перебування людей становить близько 849 м². Загальна площа сховища подвійного призначення у проєкті приймається 1388 м², що включає основний простір укриття, а також допоміжні, санітарно-гігієнічні, технічні та комунікаційні приміщення [14].

До складу сховища передбачається включення основного приміщення для укриття людей, санітарних приміщень, приміщень для технічного обладнання, вентиляції, зберігання необхідних запасів, а також тамбурів і комунікаційних зон. Така структура дозволяє забезпечити не лише тимчасове перебування людей у захищеному просторі, а й мінімально необхідні умови для його функціонування в режимі цивільного захисту [14], [15].

Важливим елементом є організація входів і виходів зі сховища. Доступ до нього передбачається через внутрішні комунікації будівлі та сходові клітки, які забезпечують зв'язок із надземними поверхами. При цьому евакуаційні маршрути мають бути зрозумілими, безпечними та достатніми для організованого переміщення людей у разі надзвичайної

ситуації. Тамбури та тамбур-шлюзи виконують роль перехідних зон між основними приміщеннями будівлі та захищеним простором.

У режимі повсякденного використання спортивна зала повинна залишатися функціонально зручною та безпечною для занять. Для цього передбачається достатній вільний простір для руху, можливість розміщення спортивного інвентарю, зручний доступ до санітарно-побутових приміщень та організація безпечного покриття підлоги. Водночас планувальні рішення не повинні перешкоджати швидкій трансформації приміщення у сховище у разі необхідності.

Інженерне забезпечення сховища має передбачати вентиляцію, аварійне освітлення, електропостачання, санітарно-гігієнічні приміщення та можливість забезпечення мінімальних умов перебування людей у захищеному просторі. Технічні приміщення розміщуються таким чином, щоб забезпечити обслуговування інженерного обладнання та не перешкоджати основним потокам людей.

Особлива увага приділяється доступності сховища для різних груп користувачів. Оскільки культурний хаб є громадською будівлею, шляхи руху до захисного простору мають бути зрозумілими та доступними, зокрема для маломобільних груп населення. Санітарно-гігієнічні приміщення також повинні враховувати потреби різних категорій користувачів відповідно до принципів інклюзивності [12], [14].

Таким чином, приміщення подвійного призначення загальною площею 1388 м² є важливим елементом проєктного рішення культурного хабу. У мирний час воно функціонує як спортивна зала, доповнюючи громадську та рекреаційну програму будівлі, а у разі надзвичайної ситуації трансформується у захисний простір цивільного захисту. Такий підхід дозволяє раціонально використовувати площу підземного рівня, підвищити рівень безпеки користувачів і поєднати архітектурно-планувальні рішення з актуальними вимогами цивільного захисту [14], [15], [20].

ВИСНОВКИ

У результаті виконання кваліфікаційної роботи було розроблено архітектурно-планувальне рішення сучасного культурного хабу в місті Івано-Франківську. Основою проєкту стала концепція «архітектури відкритості», яка передбачає формування доступного, багатофункціонального та інтегрованого у міське середовище громадського простору. Запропонований об'єкт розглядається не як традиційний культурний заклад, а як сучасне багатофункціональне середовище щоденного користування, що поєднує культурні, освітні, соціальні, рекреаційні та робочі функції.

У першому розділі було проведено аналіз просторового контексту території проєктування. Встановлено, що ділянка, розташована у центральній частині міста на вул. Андрія Мельника, має вигідне містобудівне положення, зручну транспортну та пішохідну доступність, зв'язок із громадськими просторами, навчальними закладами та меморіальним сквером. Аналіз існуючого стану показав, що на ділянці розміщена недобудована споруда, яка не виконує повноцінної функції у міському середовищі. Тому її демонтаж і формування нового громадського об'єкта є доцільним рішенням для якісного оновлення території.

У другому розділі було проаналізовано вітчизняні та зарубіжні аналоги сучасних культурних центрів і громадських просторів. Аналіз таких об'єктів, як Промприлад.Реновація, UNIT.City, Urban Space 100, Tate Modern, Centre Pompidou та Награ Concert Hall, дозволив визначити основні принципи формування сучасного культурного хабу. До них належать відкритість простору, багатофункціональність, гнучкість планувальних рішень, інтеграція у міське середовище, формування громадських зон і орієнтація на різні групи користувачів. Отримані висновки були враховані під час розроблення власного проєктного рішення.

У проєкті запропоновано трьохповерхову будівлю культурного хабу з чіткою функціонально-планувальною структурою. Перший поверх має найбільш відкритий громадський характер і включає центральний атриум, багатофункціональну залу, виставкову залу, навчальні аудиторії, творчі майстерні, IT-аудиторії, медіатеку та лаунж-зони. Другий поверх сформований переважно як офісно-робочий рівень із коворкінгом, переговорними та адміністративними приміщеннями. Третій поверх виконує рекреаційно-громадську функцію завдяки розміщенню фудкорту, food-станцій, зон відпочинку та допоміжних приміщень.

Композиційним і функціональним ядром будівлі є центральний атриум, який об'єднує основні простори, забезпечує природне освітлення та формує внутрішню громадську площу. Саме атриум найбільш повно розкриває ідею «архітектури відкритості», оскільки забезпечує візуальні та просторові зв'язки між поверхами, функціональними зонами та міським середовищем.

Об'ємно-просторове рішення будівлі побудоване на поєднанні лаконічного трьохповерхового об'єму, стриманих фасадних площин і виразної центральної скляної атриумної частини. Центральний прозорий фасадний елемент підкреслює головний вхід, відкриває внутрішній громадський простір назовні та формує впізнаваний архітектурний образ культурного хабу. Висота поверху 4,2 м забезпечує просторову виразність, комфортне сприйняття внутрішніх приміщень і достатній рівень природного освітлення.

Генеральний план і благоустрій території спрямовані на створення відкритого та доступного громадського простору навколо будівлі. Передбачено пішохідні підходи, зони озеленення, місця для відпочинку, зв'язок із прилеглим міським середовищем і меморіальним сквером. Організація території підтримує концепцію відкритості та дозволяє

розглядати простір навколо будівлі як продовження внутрішнього громадського середовища.

У проєкті також враховано питання безпеки, охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту. Передбачено зручну систему евакуації, кілька сходових кліток, тамбур-шлюзи, евакуаційні виходи, відкривання дверей у напрямку евакуації та можливість під'їзду пожежно-рятувальної техніки. Одним з важливих рішень є інтеграція сховища подвійного призначення загальною площею 1388 м². У мирний час цей простір використовується як спортивна зала, а в разі надзвичайної ситуації виконує функцію захисної споруди цивільного захисту.

Таким чином, у кваліфікаційній роботі було сформовано архітектурне рішення сучасного культурного хабу, який відповідає актуальним потребам міста, громади та різних груп користувачів. Запропонований об'єкт поєднує громадську відкритість, функціональну гнучкість, безбар'єрність, безпекову складову та виразний архітектурний образ. Проєкт демонструє можливість переосмислення культурного центру як активного, доступного та багатофункціонального простору, інтегрованого у структуру сучасного міста.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний сайт Івано-Франківської міської ради. Генеральний план м. Івано-Франківська. URL: <https://www.mvk.if.ua/gplm>.
2. OpenStreetMap; Google Maps. Картографічний аналіз території проєктування: вул. Андрія Мельника, м. Івано-Франківськ. URL: <https://www.openstreetmap.org>; <https://www.google.com/maps>.
3. «Промприлад.Реновація». Офіційний сайт проєкту. URL: <https://promprylad.ua>.
4. Польове обстеження території та фотофіксація існуючого стану ділянки по вул. Андрія Мельника, 8 у м. Івано-Франківську. Виконано автором, 2026.
5. UNIT.City. Офіційний сайт інноваційного парку. URL: <https://unit.city>.
6. Urban Space 100. Офіційний сайт громадського ресторану та соціального проєкту. URL: <https://www.urbanspace.if.ua>.
7. Tate Modern. Офіційний сайт музею сучасного мистецтва. URL: <https://www.tate.org.uk/visit/tate-modern>.
8. Centre Pompidou. Офіційний сайт культурного центру. URL: <https://www.centrepompidou.fr>.
9. Harpa Concert Hall and Conference Centre. Офіційний сайт концертного залу та конференц-центру. URL: <https://www.harpa.is/en/about-harpa>.
10. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019. Київ : Мінрегіон України, 2019. URL: <https://e-construction.gov.ua>.
11. Громадські будинки та споруди. Основні положення. ДБН В.2.2-9:2018. Київ : Мінрегіон України, 2018. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

12. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. ДБН В.2.2-40:2018. Київ : Мінрегіон України, 2018. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

13. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. ДБН В.1.1-7:2016. Київ : Мінрегіон України, 2016. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

14. Захисні споруди цивільного захисту. ДБН В.2.2-5:2023. Київ : Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, 2023. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

15. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту. ДБН В.1.2-4:2019. Київ : Мінрегіон України, 2019. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

16. Опалення, вентиляція та кондиціонування. ДБН В.2.5-67:2013. Київ : Мінрегіон України, 2013. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

17. Теплова ізоляція та енергоефективність будівель. ДБН В.2.6-31:2021. Київ : Мінрегіон України, 2021. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

18. Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів. ДБН В.2.3-15:2007. Київ : Мінбуд України, 2007. URL: <https://e-construction.gov.ua>.

19. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів. ДСП 173-96. Затверджено наказом МОЗ України від 19.06.1996 № 173. URL: <https://online.budstandart.com>.

20. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.

21. Про регулювання містобудівної діяльності. Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>.

22. Про основи містобудування. Закон України від 16.11.1992 № 2780-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>.

23. Про благоустрій населених пунктів. Закон України від 06.09.2005 № 2807-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15>.

24. Про охорону праці. Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.

25. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016.

26. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2010.

27. Гел Я. Міста для людей / пер. з англ. Київ : Основи, 2018. 304 с.

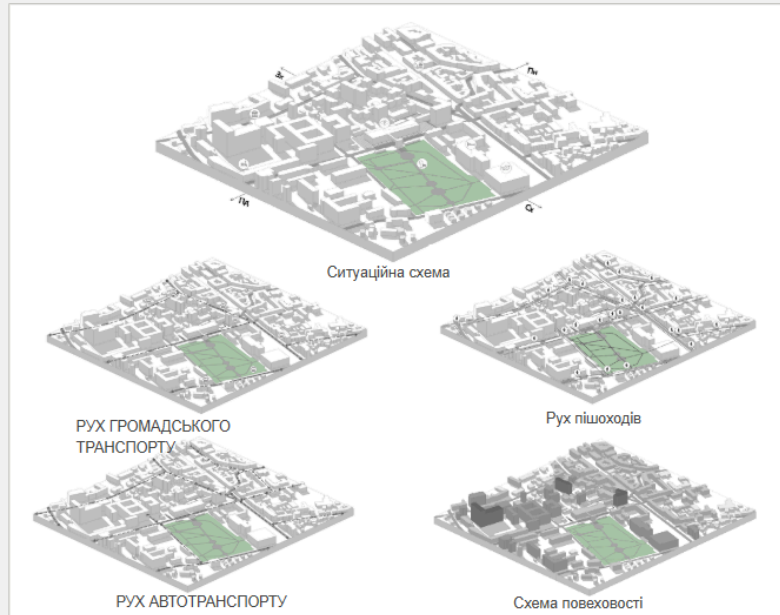
28. Олійник О. П. Формоутворення і роль громадських просторів у процесі еволюції міст — від античності до модернізму // Містобудування та територіальне планування. 2021. № 77. С. 345–368. DOI: <https://doi.org/10.32347/2076-815x.2021.77.345-368>.

ДОДАТКИ

03

АНАЛІЗ ДІЛЯНКИ

Містобудівне положення, транспортні та пішохідні зв'язки, поверховість і світовий досвід.

05

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

Будівля формує громадський осередок і поєднує проєктований об'єкт із відкритими міськими просторами.

ПЛАГІАТ

Метадані

ДОКУМЕНТ

Заголовок

Бакалаврська робота

Автор

Василюк В.А.

Науковий керівник / Експерт

ІД документа

333948561

ОРГАНІЗАЦІЯ

Назва організації

King Danylo University

підрозділ

King Danylo University

ЗВІТ

Дата звіту

5/20/2026

Дата редагування

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

КП 2

10140

Кількість слів

82411

Кількість символів